

Fabio Scotto

Mozaïeksteentjes

Het licht filtert transparant
door de regendruppels
op het zijde van STIJL
het versleten vel van de stoffen
die plotseling verschenen uit het steen van de muren
Sonja Noël praat over paardenstallen
oorspronkelijke identiteit van deze plaats
nu thuishaven voor talentvolle jongeren
Een Jeanne d'Arc in een zandgrijs donzen jack
draait zich om
schreeuwt in een etalagepop haar woede uit
We zijn vanbinnen
wat we vanbuiten zijn
De kleding absorbeert de beweging van de ademhaling
onze geheime stem
onze geuren

*

De piano in het midden
is nog steeds dezelfde
met een doek afgedekt, lethargisch
Mensen drommen samen rond de tafeltjes
en de jazz pulseert
zwarte koorts uit de boxen
terwijl het buiten schemert
Café L'Archiduc is een long
vol grijze rook, vol weggeslingerde woorden
ten aanval tegen het licht
tot Stan Brenders achter de toetsen gaat zitten

de gedistingeerde jongeman zingt
En hij is *Unforgettable* terwijl hij
balancerend tussen de glazen
trede per trede opklimt
tot aan de hemelpoort
onder het sjarpen van de borstels
hoog boven de trap

*

De Marcqstraat
Bij de ingang een paar trapjes
Tot bij de tafels die gedekt staan
De geur van keuken en van zweet
Bart maakt lachend een grapje
tegen een warm ingeduffelde grijsaard
Bleke gelaten, ingevallen gezichten
van de jongelui rond het biljart
Een praatje, een douche, een warme maaltijd
zijn ieders waardigheid
waar vader Daniël zich voor inzet
zowel hier als in Puerto
Muserref vertelt in het Vlaams
van een ver Turkije
verdwenen achter de gordijnen
Mensen die samen vechten
Tegen honger en ellende
Niet zwichten voor wie het leven verminkt

*

Daken
het een naast het ander
van het dakterras van de parkeergarage
hoog en zwart
of schoorstenen en vlakke terrassen
met mosgroen bedekt

zwartroodgroengrijsbruin
Van op de Philipstoren
het Brouckèreplein
een touw van witte lakens
hangt in de wind
als een strop

*

Galerie Greta Meert
De Vaartstraat
De dame is aardig
heeft Italiaans geleerd in Viareggio
John Baldessari: een Hollywoodset op foto
Koen van den Broek schildert eroverheen
in felle tinten
de bonte staart van een pauw
wijzers, penselen, halsslagaders, kantoorinterieurs
Het schilderij op de foto
Haar hyperbool
Haar offer
opgericht tegen de witte muren
in de trage middag
Geen enkele stem
Barsten in de vloer

*

Vanaf de straat is het niet zichtbaar
Je moet in het donker naar boven
het onbekende tegemoet
(wie weet hoe oud zou ik nu zijn
als ik daar was of lag te slapen
languit in de groene weide
uit *The Devils* van Ken Russell)
De deur gaat open

zacht licht glijdt over de muren
druppelsgewijs
Boven
arciboldert¹ Thorsten Brickmann zich
in neobarokke vormen
heraldiek van de fries-zonder-gezicht
Elisa Platteau komt me op de trap tegemoet
elegant in blauw opgevroljkt door het blond
Dan groeit er op haar nagels koraal
als de glimlach van een wond

*

De muurschildering van Lucky Luke
De Washuisstraat
Schurk op de vlucht
met het geld van de buit
De nieuwe flatgebouwen
Gazen scheidingswanden
Oude afbraakpanden
Waar is de zin
Waar het verstand

*

Zijn linkerachterpoot in de lucht
pist de bastaard op de kasseien
de Kartuizerstraat
Zinneke, een van ons
Wie weet waar vandaan
Wie weet waarheen gegaan

*

¹ Neologisme gebaseerd op de naam van de Italiaanse maniëristische schilder Giuseppe Arcimboldo (1527-1593).

Institut Pacheco
Zwarte diadeem van vogels
in de dakgoten
De lucht grijs
We gaan naar binnen
De hal
glasramen
De woeste stilte van de tuin
Een blinde schaduw achter ons

*

Foto van weleer:
de obelisk met de fontein
op het lege plein
Vandaag
bij de Sint-Gorikshallen
vloeit het water uit de muil van een leeuw
tafeltjes en bankjes eromheen
op een groene namaakweide
Uitnodigende muziek
Weinig publiek
het licht valt van boven
samen met de regen
op je hoofd
Mijn tong doet zeer
van elk bijwoord
was ik maar nooit geboren

*

Vuilnissculpturen op de straat
Het onkruid groeit in bosjes tussen de stenen
Hiertegenover worden pralines gemaakt
De Ooievaarstraat
namen op de deuren: Kolajaj, De Greef, Becquart

Een smal steegje (maar niet doodlopend)

Overhangend gebladerte

Voorbij de bocht

in de stilte

de stem van de liefde

Hoor je ze?

*

Keien en algen

transparant

op de bodem

De binnenplaats van de Gulden Leeuw, 1622

ze komen in horden het klooster uit

Water en brood

Wat heeft deze wereld meer nodig?

Vertaling uit het Italiaans door Sandra Verhulst

De blauwe engel

Ze is hier
vlak bij mij
met haar rug naar de muur van rode baksteen
een zwarte trui (wit op de schouders)
net als de computer die ze op haar knieën heeft
Ik weet dat ze mij niet ziet
daarom kan ik haar bekijken
alleen in de avond
woorden zoeken op het scherm
waarvan het zieke licht van de kabels druipt
Haar haar in vlechtjes gedaan
de lange hals van een zwaan
in de novembermist
Vandaag, dag der doden
te weten dat ik leef, zo dicht bij haar
in dit cynische, mij vreemde
nog onvoltooide Europa
tussen de onhoorbare kinderstemmen
feest vierend rond de tafels
haar, blonde rampspoed
als een vloek in de nacht
die haar schoonheid zal bezoedelen
met nagels van mist
zich naar buiten zien te reppen
haar voorhoofd gehuld in een sjaal
haar blik kruist de mijne
de duur van een ogenblik
nu vereeuwigd in de afdruk van haar lippen
op de rand van haar lege kopje
de stoel nog warm van haar heupen, van haar rok
haar verloren weten
en dus reeds bezeten
Vlaamse kant
Niets wordt beleefd
Alles voor later gepland

Vertaling uit het Italiaans door Sandra Verhulst

Fabio Scotto

Keita

Je leed vast kou in dat schip
vanuit het Westen de kust afvarend
je staarde vast wekenlang naar de zee
als een ijsplaat
Plots moet Gibraltar voor je zijn verschenen
een tempel loodrecht tussen de rotsen
Dan Aquitanië, Bretagne, Normandië
weg gebezemd door stormwinden
ze zagen je vast voorbijvaren in dat ruim
waar jullie als beesten opeengepakt met zovelen sliepen
Antwerpen moet zijn opgedoemd in de mist
en je hoorde het touwwerk vast knarsen bij het afmeren
terwijl het anker de bodem raakte
en jij gebroken aan land ging
met bebloede voeten
je lippen droog van de dorst

*Waar waren jullie toen ze ons vermoordden
in Sierra Leone, één voor één in de jungle
de hoofden afgehouwen als watermeloenen op het asfalt
maden zweetten op de maniokbladeren
terwijl zwaaiend met machinegeweren en machetes
de doodseskadars in hun legerbusjes
tussen de brandende butten door reden
Ze ontrukten ben aan hun schreeuwende moeders
mikkend op de borsten en op de ogen
toen werden ze opgeleid tot kindsoldaten
aan uitroeiing en foltering gewend
'Hoe meer mensen je liquideert, hoe meer drugs je incasseert'
dus dronk de aarde bloed met lange teugen
tijdens hun raids op de dorpen
Doden om niet zelfgedood te worden*

Keita, je moet het vreemd gevonden hebben
al die vreemde talen
buiten het opvangcentrum
waar je vast op de grond hebt geslapen
tot een hand je zij moet hebben aangeraakt
en zei: 'Het is tijd om te gaan'
terwijl de wind door merg en been ging
toen je in het busje
naar het Klein Kasteeltje stapte
zag je wellicht het gezicht terug van je zus
je moeder die je tegemoet kwam, mooi op de straat
tussen de schaduwen van de savanne
met een mand op haar hoofd
(je vader was er allang vandoor)
Wie weet of je het kanaal achter je opmerkte
die 29 juni 2004, toen je over de drempel van het Kasteeltje stapte
je knikte ja of schudde nee bij de eerste vragen van de sociaal assistente
die kruisjes voor je op een formulier zette
En hoe de slaapzaal je is voorgekomen
toen je die voor het eerst onder de holle blikken van je lotgenoten betrad
in wat nu nog steeds je thuis is
of je gehuild hebt in het donker onder de dekens
terwijl naast je iemand lag te snurken
en de regen hevig neerkletterde
tegen de ramen achter de tralies
tot je 's ochtends naar beneden ging
om zeep en schone lakens te zoeken
tussen de gezichten van Koerden, Somaliërs, Roemenen en Oezbeken
en je zei vast tegen jezelf dat zelfs dit
zo arm aan zon
een goeie plek kon zijn om te leven:
een dak, een bed, brood
Het is niets, het is alles
Zes euro per week is niet veel
maar nu kun je naaien, je zingt en speelt *gogoma*
zo geef je een naam aan de toekomst

die uit je handen geboren wordt
er verschijnt een glimlach in je ogen
als ik je vraag of je een vriendje hebt
na een glas in de Léon Lepagestraat
en de uithangborden van de winkels zijn gedoofd
zinloze stemmen
naakte etiketten in de wind
terwijl ik je nakijk, met geheven hoofd je lot tegemoet
de uitstalramen in de Dansaertstraat achter je latend
zwakke lichtjes, lege gewaden
Keita: de nacht, de moed, de tranen
Keita: het licht, de hoop, het zingen
We zitten op elkaars lip
De bomen achterna
En zal toch een tijd moeten komen
die er geen meer is van dood

Vertaling uit het Spaans door Sandra Verhulst

Fabio Scotto

Nieuwpoortlaan

In het donker draaien ze rond
de windvanen langs het kanaal
lichte vlinders
hangend in de wind
Het water lijkt stil te staan
hoewel er een rilling door vaart
zwart van steenkool en van tranen

De Nieuwpoortlaan
de auto's rijden voorbij
snel als bliksemflitsen
onder het gelach van jongeren
die nu de cafés verlaten
flessen in de hand
zonder handschoenen

Voorbij de brug
begint een andere wereld
in Molenbeek
de Arabische uithangborden
de opeengepakte huizen
blikjes, oud papier en cellofaan
worstelen op de grond met de wind
die tot op het bot doordringt
als een mes
en je ziet het vuile water
dat de straatstenen bevekt
minuscule poeltjes van bloed vormen
tussen de stoepjes
Ze zijn er maar je ziet ze niet
achter de neergelaten rolluiken
met zijn tien in een kamer

vruchten die de wereld leegzuigt en
samen met de pitten uitspuwt
in de goot van de geschiedenis
die door niets wordt geledigd, waar niets aan ontsnapt
de eeuwigdurende marteling op het rad

Maar ik heb de aak op het water
naar zee zien varen bij zonsondergang
Vogels escorteerden hem al vliegend
Gerechtigheid voor iedereen
Ik weet niet hoe, ook niet wanneer

Vertaling uit het Italiaans door Sandra Verhulst

Sint-Katelijneplein

Het bekken is leeg
Hier waar het kanaal was
de kou splijt het marmer
Nog lager
glijden nu de aken
over metroporen
vissen vluchten ontsteld uit de raampjes
en het zal lijken alsof
het donker ze 's nachts
naar zee drijft met de onzichtbare
hand van de wind
slome sarcofagen in de delta van de slaap

Vertaling uit het Italiaans door Sandra Verhulst